

شناسنامه گزارش

عنوان پروژه: طراحی الگوی شناسایی

موضوع گزارش: آشنایی با روش های تحقیق

کد ساختار شکست کار (WBS): 102A-70

تهیه کننده / تهیه کنندگان: جلال پورحسینی، علی وطن دوست، فریدون الواری

زمان تحویل اولیه: ۱۳۹۷/۰۴/۰۷

تایید کننده: سجاد انتشاری، مسعود داداشی

تاریخ تایید نهایی: -

پیشگفتار

اکثر پژوهش‌های انجام شده را می‌توان به دو گروه تقسیم بندی نمود. یک دسته پژوهش‌های رشته‌های مهندسی و تجربی است که عمدتاً از روش‌های کمی استفاده می‌کنند. دیگری پژوهش‌های رشته‌های علوم انسانی است که هم از روش‌های کمی نظیر پیمایشی و هم از روش‌های کیفی استفاده می‌کنند. اکثر پژوهشگران، متناسب با حیطه‌ای که در آن فعالیت می‌کنند، روش‌های تحقیق مربوطه را می‌شناسند و به خوبی از آن استفاده می‌کنند.

در سال‌های اخیر نظام تقسیم بندی دانش به عرصه‌های خاص مورد چالش قرار گرفته است و این باور به وجود آمده است که برای کاربردی بودن بیشتر علم، انجام پژوهش‌های میان رشته‌ای و فرارشته‌ای ضروری است. لکن چالشی که در این زمینه وجود دارد، این است که برای فعالیت‌های میان رشته‌ای، بین رشته‌های فنی مهندسی و تجربی و رشته‌های علوم انسانی، از چه نوع روش تحقیقی استفاده گردد.

کتب زیادی به بحث روش تحقیق می‌پردازند و روش‌های مختلف تحقیق، پارادایم‌های آن روش‌ها و اصول استفاده از این روش‌ها را توضیح می‌دهند، لکن کمتر به جمع بین روش‌های کمی و کیفی پرداخته شده است و هنوز در این زمینه خلا احساس می‌شود.

در این گزارش تلاش شده است، ابتدا مبانی و پارادایم‌های مختلف فکری تبیین گردند، سپس روش‌های تحقیق ذیل هر یکی از این پارادایم‌ها به صورت خلاصه ارائه گردد. در نهایت تحلیلی از این روش‌ها ارائه گردد تا پژوهشگران بتوانند بر اساس این نگاه کلان، روش تحقیق مناسب را در مطالعه مناطق روستایی انتخاب کنند.

فهرست مطالب

فصل اول: مبانی پارادایمی روش‌های تحقیق.....	۶
۱-۱ مقدمه.....	۶
۲-۱ پارادایم اثبات‌گرایی و روش‌های کمی.....	۹
۳-۱ پارادایم کارکردگرایی و روش‌های تلفیقی.....	۱۴
۴-۱ نتیجه‌گیری.....	۱۶
فصل دوم: روش‌های کمی.....	۲۱
۱-۲ مقدمه.....	۲۱
۲-۲ ابزارهای اندازه‌گیری در تحقیق.....	۲۴
۱-۲-۲ پرسشنامه.....	۲۴
۲-۲-۲ مصاحبه.....	۲۴
۳-۲-۲ مشاهده.....	۲۴
۴-۲-۲ مقیاس‌های اندازه‌گیری نگرش‌ها (طرز فکرها).....	۲۵
۱-۴-۲-۲ مقیاس لیکرت.....	۲۵
۲-۴-۲-۲ مقیاس افتراق معنایی.....	۲۵
۳-۴-۲-۲ مقیاس نرسون.....	۲۶
۴-۴-۲-۲ مقیاس گاتمن.....	۲۶
۵-۴-۲-۲ مقیاس فاصله اجتماعی بوگاردوس.....	۲۶
۵-۲-۲ قابلیت اعتماد و اعتبار ابزار اندازه‌گیری.....	۲۷
۱-۵-۲-۲ پایایی (قابلیت اعتماد) ابزار اندازه‌گیری.....	۲۷
۲-۵-۲-۲ روایی (اعتبار) ابزار اندازه‌گیری.....	۲۸
۳-۲ جامعه‌ی آماری و روش‌های نمونه‌گیری.....	۲۸
۱-۳-۲ روش‌های نمونه‌گیری.....	۲۸
۲-۳-۲ حجم نمونه در پژوهش‌های غیرآزمایشی (همبستگی/پیمایشی).....	۳۰
۴-۲ انواع روش‌های تحقیق کمی.....	۳۱
۱-۴-۲ روش‌های توصیفی یا غیرآزمایشی.....	۳۱
۱-۱-۴-۲ تحقیق پیمایشی.....	۳۲

۳۳	تحقیق همبستگی ۲-۱-۴-۲
۳۳	تحقیق پس رویدادی ۳-۱-۴-۲
۳۳	روش‌های تجربی یا آزمایشی ۲-۴-۲
۳۴	۵-۲ روش تحلیل داده‌های کمی
۳۴	۱-۵-۲ تحلیل داده‌های کمی غیرآزمایشی
۳۵	۱-۱-۵-۲ پیمایشی
	همبستگی ۲-۱-۵-۲ ۳۵
۳۶	۲-۵-۲ تحلیل داده‌های کمی آزمایشی
۳۷	۱-۲-۵-۲ تحلیل‌های پارامتری
۳۷	۲-۲-۵-۲ تحلیل‌های ناپارامتری
۳۹	فصل سوم: روش‌های کیفی
۳۹	۶-۲ مقدمه
۴۱	۷-۲ مراحل اجرای یک تحقیق کیفی
۴۲	۱-۷-۲ مرحله‌ی تفکر اولیه
۴۲	۲-۷-۲ مرحله‌ی برنامه‌ریزی
۴۳	۳-۷-۲ مرحله‌ی ورود به میدان
۴۳	۴-۷-۲ مرحله‌ی گردآوری داده‌ها
۴۴	۵-۷-۲ مرحله‌ی خروج از میدان
۴۴	۶-۷-۲ مرحله‌ی نگارش
۴۵	۸-۲ نمونه‌گیری در پژوهش‌های کیفی
۴۵	۱-۸-۲ انواع نمونه‌گیری هدف‌مند
۴۵	۱-۱-۸-۲ نمونه‌گیری برای رسیدن به معرف بودن یا قابلیت مقایسه
۴۷	۲-۱-۸-۲ نمونه‌گیری از موارد خاص
۴۸	۳-۱-۸-۲ نمونه‌گیری متوالی یا متواتر
۵۰	۹-۲ انواع روش‌های تحقیق کیفی
۵۰	۱-۹-۲ مردم‌نگاری
۵۱	۲-۹-۲ اقدام پژوهی
۵۳	۳-۹-۲ روش مشاهده مشارکتی
۵۴	۴-۹-۲ روش ارزیابی سریع روستایی

۵۶	روش ارزیابی سریع مشارکتی	۵-۹-۲
۵۸	روش فراتسهیل گری	۶-۹-۲
۶۲	روش نظریه زمینه‌ای	۷-۹-۲
۶۴	روش تحلیل محتوای کیفی	۸-۹-۲
۶۶	روش مطالعه موردی	۹-۹-۲
۶۷	روش پدیدار شناسی	۱۰-۹-۲
۶۹	فصل چهارم: روش‌های تلفیقی	
۶۹	مقدمه	۱۰-۲
۷۱	نوع شناسی تشکری و تدلی: ماتریس روش‌ها-رشته‌ها	۱۱-۲
۷۴	۱-۱۱-۲ طرح‌های تک روشی تک سلولی (سلول ۱ جدول ۱-۴)	
۷۴	۲-۱۱-۲ طرح‌های تک روشی چند رشته‌ای (سلول ۲ جدول ۱-۴)	
۷۵	۳-۱۱-۲ طرح‌های روش‌های ترکیبی تک رشته‌ای (سلول ۳ جدول ۱-۴):	
۷۵	۱-۳-۱۱-۲ طرح‌های تبدیل تک رشته‌ای:	
۷۵	۴-۱۱-۲ طرح‌های ترکیبی چند رشته‌ای چند روشی (سلول ۴ جدول ۱-۴):	
۷۶	۱-۴-۱۱-۲ طرح‌های ترکیبی موازی:	
۷۶	۲-۴-۱۱-۲ طرح‌های ترکیبی متوالی:	
۷۶	۳-۴-۱۱-۲ طرح‌های ترکیبی تبدیل:	
۷۶	۴-۴-۱۱-۲ طرح‌های ترکیبی چند سطحی:	
۷۷	۵-۴-۱۱-۲ طرح‌های ترکیبی کاملاً آمیخته	
۷۹	مراجع	
۸۲	شناسه (Index)	